

Vad ska vi prioritera kommande år för att utveckla svenska AKIS?

Inspel från Mötesplats AKIS 13 mars 2025

Fortsätt förklara AKIS

Det har kommit mycket information kring AKIS, men det finns ytterligare behov att sprida information om vad AKIS är och vad nyttan med AKIS är.

Sprid vad AKIS är! Här skulle Jordbruksverket och Landsbygdsnätverket kanske göra en informationssatsning?

Metodutveckling för samverkan

Komma ifrån att samverkan ses som ett projekt och istället blir en metod

Lära av varandra, hjälpa varandra förnya och bygga kluster. Både företagare och beslutsfattare behöver vara med på tåget. Bra strukturer finns att bygga vidare på.

Tillgång till mindre mötesplatser för att samverka fysiskt. Exempelvis att kunna medverka i klustren som i sin tur är uppkopplade digitalt i samband med en större träff/möte

Utveckla gärna samverkan mellan Kunskapsnaven, naturbruksskolor och andra utbildningsanordnare för att kunna föra ut nya rön och kunskap.

Tvingas titta på lösningar utifrån ett konkret exempel - en fysisk miljö = landskapet. Ökad produktivitet, lönsamhet. Titta på det ute på fältet. Det regionala perspektivet viktigt.

Hur hittar vi varandra smartare inom AKIS? Möjligheter att kunna nätverka för att hitta parter och bättre få information om vad som händer i olika delar av AKIS

Samarbete, samarbete, samarbete!

Hur få till samverkan på smidigt sätt? "Samverkanskompetens"

Utveckla och samordna främjande arbete mellan både lokal, regional och nationell nivå.

Best practice är viktigt att fånga upp, att få lära av varandra. Sådant kan initieras genom projekt och sedan fortlöpa av egen kraft.

AKIS - vad kan vi göra för att både bli bättre för att samverka inom de gröna näringarna - samtidigt som AKIS behöver bli bättre att samverka med andra branschers-/samhällets innovationssystem.

Det finns synergier att hitta mellan kunskapsnaven och gröna kluster. Man måste förstå varandras erbjudande och bli konkret. Klustren är nära lantbrukarna och kan fånga upp behoven och föra ut kunskap

Var och hur kan aktörer samverka utanför dessa AKIS-evenemang så att alla kan delta?

Systemperspektiv/kartlägg AKIS

Kompetens. En kompetensutvecklingsinsats räcker inte för sammanhållande - alla vill se om sitt eget hus. Har inte känt mkt. Nya mötesplatser etc men behövs en annan syn på kunskap, systemperspektiv.

Balansera digitala mötesplatser med fysiska. Ge alla möjligheter att samverka, nätverka och möjlighet att komma med inspel.

Svårt att hitta finansiering. Behövs en samlad bild så aktörer enklare kan se var och till vad man söka pengar till - både för primärproduktion och livsmedelsproduktion.

Vilka aktörer finns inom olika regioner. Skulle vara bra att ha en sökfunktion för att kunna hitta rådgivare inom ett kompetensområde eller inom en rådgivning så att man snabbt kan hitta varandra

Samordna/utveckla finansieringsmöjligheter

Finns begränsningar som gör att det inte blir smidigt, ex. att lantbruksföretag inte kan vara med i ERUF-utlysningar. Det hänger inte riktigt ihop.

Komma ifrån projektifiering och arbeta för att hitta mer långsiktiga lösningar.

Sammanhållning mellan olika forum.

Förenkla att hitta/få tillgång till projektmedel (biogas)

Möjlighet att stödja riktigt långsiktiga projekt. Stöd för projekt som inte är omedelbart lönsamma, där stöd för etablering är avgörande. Eko viktigt.

AKIS insatser behöver prioritera lönsamhetsaspekter för företagare. Det måste bli bra på sista raden i RR och även BR. Inlåsnings effekter i investeringar som inte är lönsamma blir framtidsproblem.

Kunskapsbank/en väg in

Bra med kunskapsbank. Genomförs bra forskning men den behöver nå ut i högre utsträckning.

Gemensam plattform för alla nav "JordbruketsKunskapsbank.se".

Gör allt material CreativeCommons by-sa så att vi kan bygga vidare på varandras material.

Naven: Viktigt att fortsätta inriktningen mot gemensam kunskapsbank o bygga vidare på denna infrastruktur. Viktigt att alla mtrl som tas fram blir transparenta för alla.

Det behövs en väg in för aktörer som har idéer om utveckling inom primärproduktion och livsmedel., med samlad bild över ex. stöd samt rådgivning, lotsning, forskning.

Kommunikation

En utmaning - att beakta olika målgruppers förmåga att ta till sig information från kunskapsnaven i all spridning av kunskap. Olika nivåer är bra, dvs grund, övergripande, fördjupad.

Hur kanalisera input ifrån näringen?

Hur når man ut till varandra? Kan vi sprida tips kring detta?

Kommunikation. Samverkan kring kommunikation

Arbeta i hela livsmedelskedjan

Lantbruket hålls ihop bra men nu behöver vi göra samma sak med livsmedel - där är det fortfarande väldigt rörigt.

Behöver bli bättre på att visa hur vi arbetar med att samordna insatser kring livsmedel. Rita en karta men också på vad samordningen ska leda till.

Livsmedel är relativt nytt i Sverige, det är en resa att göra.

Hur få med livsmedelsproduktion och -förädling i AKIS? Prata livsmedelskedjan i flera olika sammanhang. Finns inspiration i andra branscher?

Mer fokus på hälsosam mat.

Saknade perspektivet: mat och folkhälsa idag.

Önskvärt att AKIS breddar sig mot att begreppet lifescience även innefattar hälsosam och klimatsmart mat.

One Health

Övrigt

Utvärdering/uppföljning/krav

Effekt av projekt (projektmedel) så att det blir till gagn hos lantbrukarna.

Viktigt att inte missa lantbrukarens behov och att fastna i strukturer. Insatser måste matcha företagens behov

Viktigt att kunskapsnaven har örat mot marken och fångar lantbrukarnas behov.

Viktigt att utvärderingar faktiskt leder till något - lätt att trötta ut näringen med utredningar och utvärderingar om man faktiskt inte ser konkreta effekter och åtgärder

Omvärldsspaning

Fortsätt omvärldsspaning - hur tar vi del av det som andra länder har lyckats. Nätverka på befintliga EIP träffar m m. Bra om AKIS kan uppmana att få svenska deltagare på träffar inom EU.

Ta till sig hur man jobbat i andra länder. Från exporttemat - kan man lära sig hur vi lyckas att få svenska produkter att slå igenom på svenska marknaden.

Robusthet och miljö

Robusthet viktigt ämne- hur använda o få det lönsamt i vardagslivets produktion

Miljömålen. Vi bommar de flesta nationella miljömål, och Jordbruket/livsmedelsindustrin har en stor påverkan. Tyvärr mest negativ påverkan. Här behövs ett kunskapslyft!

Hur ska vi hantera den ekologiska krisen som vi redan är i idag? Haven är tomma på torsk, PFAS i vattendrag etc.

Lyfta och stötta svenskodlad Eko, som är i motvind just nu.

Glapp i systemen

Svårt att veta var frågan om energi hör hemma.

Vart skickar vi energifrågor?

Hela landet-perspektiv. Lätt att man glömmer bort norra Sverige. Kapacitetsfråga.

Utveckla AKIS i Norrland, både digitalt och fysiskt.

Det är lite för "vit" sammanställning i dagens möte. Satsa på mer färg i AKIS! Det finns massor med kompetens hos nya svenskar."

Kompetens och arbetskraft

Hur löser vi tillflödet av nya lantbrukare? Vem jobbar med att få fler intresserade för primärproduktionen?

AI

AI och dess möjligheter så SE ligger i framkant.

AI på gårdsnivå. Lantbrukaren måste äga sin egna data.